

Bildande av naturreservatet Lämmedal i Oskarshamns kommun i Kalmar län

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (SFS 1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Reservatets gränser utmärks i fält. Reservatets namn ska vara naturreservatet Lämmedal.

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Lämmedal	
Län:	Kalmar	
Kommun:	Oskarshamn	
Församling/socken:	Döderhult	
Topografisk karta:	6G SO	
Ekonomisk karta:	6G1f, 1g	
Naturgeografisk region:	Sydsvenska höglandets centrala och östra delar	
Kulturgeografisk region:	Östra Götalands mellanbygder	
Fastigheter och ägarkategori:	Lämmedal 1:16	Enskild
Areal:	72,4	
Landareal:	72,4	
Förvaltare:	Länsstyrelsen	

2012-11-23

511-2907-12

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara de värdefulla livsmiljöerna barrskog, lövblandad barrskog, lövsumpskog och ädellövskog med tillhörande naturvärdeskvaliteter i form av strukturer och funktioner samt en rik biologisk mångfald. Reservatet ska också bidra till att hotade, sällsynta och missgynnade arter bevaras och helst ökar för att långsiktigt kunna fortleva inom sitt naturliga utbredningsområde. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer.

Syftet ska i huvudsak uppnås genom fri utveckling av barrskogar och lövsumpskog, restaurering av lövblandad granskog till ädellövskog och asprik lövskog, naturvårdsbränning, betesdrift samt avverkning av gran i unga produktionsskogar.

Skälen för beslutet

Området karaktäriseras av blockig mark bevuxen med lövträdsrik granskog och blandskog som innehåller en hel del asp och i den södra delen även inslag av ädellövträd. Stora delar av arealen utgörs av äldre granskog som innehåller stora mängder död ved i form av granlågor, klenved efter självgallring och en del granhögstubbar. Intern beståndsdynamik skapar luckor för lövföryngring. Äldre asp ses i hela området i olika mängd men även rakstammig ek utan markerad spärrgrenighet förekommer utspridd i området.

Ofta är skogen luckig, både efter fallna träd och ställvis efter luckvis blädning och plockhuggning. I norr och sydväst finns områden som inte påverkats av avverkning på många decennier. Den sydligaste delen, som innehåller inslag av ädellövträd, har längre tillbaks troligen varit betad och mer ljusöppen. Där förekommer ett flertal tidigare hamlade träd av både lind, alm, lönn och ask på mark som har en rikare flora av lundkaraktär. Ett par mindre hållmarker med senvuxen ek finns i söder.

Nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt utgör 52 hektar av områdets totala areal på totalt 72 hektar, resterande delar utgörs i stort sett av utvecklingsmark. Flera skogskärr och surdråg drar genom området vilket, tillsammans med något högre nederbördsmängder än genomsnittet för trakten, ger förutsättningar för ett stabilt fuktigt lokalklimat. Skogsmiljöerna hyser många naturvårdsintressanta arter. Dessa är knutna dels till äldre ädellövträd och dels till granlågor, men även till gammal levande gran i fuktig miljö. På grova asplågor och levande asp finns också flera rödlistade arter. Områdets granskogar har även en ovanligt rik mossflora, främst på de många granlågorna. Naturreservatet bedöms dessutom ha god potential att hysa hotade vedlevande insekter.

Objektet är beläget inom ett område som i länets naturvårdsprogram har åsatts klass 2, mycket högt naturvärde.

I den regionala strategin för formellt skydd av skog är området prioriterat bland de objekt som skall skyddas inom ramen för det regionala miljömålet.

2012-11-23

511-2907-12

Bildande av naturreservatet bidrar till uppfyllande av det regionala delmålet för miljökvalitetsmålet Levande skogar.

Områdets värden kan påverkas negativt av avverkning och andra skogliga åtgärder, dikning och andra åtgärder som förändrar hydrologin samt av olika exploateringsföretag. Det behöver därför särskilt skyddas och vårdas och bör därför förklaras som naturreservat.

Länssstyrelsen bedömer att förordnande om naturreservat är förenligt med mål, allmänna hänsynsregler och hushållningsbestämmelser enligt 1-4 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplan som gäller för området.

Länssstyrelsen har genomfört en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken och finner dels att det finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat dels att de föreskrifter som ska gälla för reservatet inte går längre än vad som krävs för att uppnå reservatets syften.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länssstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser för allmänhetens friluftsliv att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning av regelgivningen.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver Länssstyrelsen följande:

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. Uppföra byggnad eller anläggning.
2. Anlägga väg eller parkeringsplats.
3. Uppföra mast, antenn, vindkraftverk eller liknande anordning.
4. Anlägga luft- eller markledningsgata med därtill hörande ledning.
5. Anordna upplag.
6. Uppföra stängsel eller annan hägnad för annat än djurhållningens behov.
7. Bedriva täkt av något slag eller bedriva mineralutvinning.
8. Borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa.
9. Ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse.

2012-11-23

511-2907-12

10. Dika.
11. Tillföra växtnäringssämne (exempelvis stallgödsel, handelsgödsel, rötslam) jordförbättringsmedel eller kalk.
12. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
13. Avverka eller utföra skogsvårdsåtgärd.
14. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle.
15. Plantera eller så träd eller buskar.
16. Plantera in eller sätta ut växt- eller djurart.
17. Framföra motorfordon annat än på befintliga vägar eller i samband med jakt för transport av skjuten älg, hjort eller skjutet vildsvin.

Det är förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

18. Anlägga led, bro eller spång, bredda befintlig väg eller uppföra vägbom.
19. Sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch, konstföremål eller liknande anordning eller göra inskrift.
20. Utföra rensning av diken för att bibehålla vattnets djup eller läge.
21. Använda eller upplåta området för tävlings- eller övningsändamål.

Föreskrifterna under A gäller inte vid drift och underhåll av allmän och enskild väg med tillhörande vägområde.

Utan hinder av föreskrifterna A 13 och A 14 får träd som fallit ned över befintliga vägar, stigar, ledningsgator, stängsel, åker-, betes- eller slåttermarker tas bort och flyttas tillbaka till lämplig plats i naturreservatet.

Utan hinder av föreskrifterna får rensning utföras för att bibehålla vattnets djup eller läge i befintligt dike i naturreservatets sydvästra del, se markering på bifogad karta bilaga 2.2. I samband med rensning får klenare träd och buskar tas bort längs dikets ena sida för att möjliggöra framkomlighet med en mindre grävmaskin. Samråd ska ske med Länsstyrelsen innan åtgärder utförs.

Utan hinder av föreskrifterna får underhållsröjning av sly och ungskog klenare än 5 cm i brösthöjd utföras i befintliga siktgator vid jaktorn eller markpass enligt markering på bifogad karta, bilaga 2.2.

Utan hinder av föreskrifterna A13 och A14 får träd och buskar som växer i anslutning till åkermark och som på ett betydande sätt försvårar ett rationellt brukande av åkermarken

2012-11-23

511-2907-12

tas bort. Träd som är värdefulla ur naturvårdssynpunkt ska sparas. Samråd ska ske med Länssstyrelsen innan åtgärd utförs.

Utan hinder av föreskrifterna får husbehovstäkt av matjord utföras inom det område som är markerat på bifogad karta, bilaga 2.2. Undantaget gäller under en tid av fem år från och med datum för beslut om bildande av naturreservat.

Utan hinder av föreskrifterna får en mindre byggnad på upp till högst 15 m² uppföras på inägomark enligt markering på bifogad karta, bilaga 2.2 som kombinerad vaktkoja vid vildsvinsjakt och raststuga för jägare.

B. Förpliktelser enligt 7 kap. 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. Utmärkning av naturreservatets gräns enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Anläggande och underhåll av en mindre parkeringsplats i nära anslutning till reservatsgränsen vid befintlig skogsbilväg i naturreservatets sydvästra del samt uppsättning av en informationstavla i anslutning till denna parkeringsplats.
3. Naturvårdande skötsel i form av avverkning eller ringbarkning av gran i lövskog/lövblandad barrskog, utglesning av trädbestånd eller friställning av enskilda träd i ädellövskog, betesdrift, naturvårdsbränning, skapande av död ved samt avverkning av gran i unga produktionsskogar.
4. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.
5. Skyddsåtgärder mot invasiva arter eller skadeorganismer som kan hota syftet med reservatet exempelvis vid massangrepp av insekter som granbarkborre som kan orsaka omfattande träddöd.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. Framföra motorfordon annat än på befintliga vägar.
2. Parkera motorfordon, husvagn eller släpvagn annat än på särskilt anvisade vägar och platser.

2012-11-23

511-2907-12

3. Tälta mer än högst ett dygn på samma ställe.
4. Klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet.
5. Medföra okopplad hund eller annat lösgående sällskapsdjur.
6. Göra upp eld annat än i medhavd grill eller friluftskök.
7. Plocka eller skada vedsvampar, mossor eller lavar.
8. Gräva eller dra upp kärlväxter.
9. Skada eller ta bort växande eller döda träd, stubbar, bark, grenar, buskar eller ris.

Det är förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

10. Samla in insekter med fällor som dödar.

Det är förbjudet att utan samråd med Länsstyrelsen:

11. Utföra undersökning eller forskning.

Artobservationer av rödlistade arter från sådan verksamhet som bedrivs enligt C 10 eller 11 ska dokumenteras och rapporteras via www.artportalen.se alternativt till Länsstyrelsen.

Föreskrifterna under C gäller inte ägare eller innehavare av särskild rätt till fastighet eller innehavare av annan rättighet.

Föreskrifterna i A och C ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra eller låta utföra de åtgärder som erfordras för reservatets skötsel och som framgår av föreskrifterna B 1 – 5 ovan.

Föreskrifterna under A och C utgör inte hinder för brådsökande yrkesutövning av personal vid räddningstjänst, polis- eller tullpersonal, sjukvårdspersonal eller veterinär eller i andra jämförbara, trängande fall.

Upplysningar

Förvaltaren får i enlighet med träffad överenskommelse med fastighetsägaren och beslut om anslutning till gemensamhetsanläggningarna Lämmedal ga:2 och ga:8 använda befintliga vägar inom och till reservatet i den utsträckning som behövs för reservatets vård och förvaltning.

2012-11-23

511-2907-12

Intäkter från eventuellt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder, som utförs med stöd av föreskrifter, tillfaller staten i enlighet med träffad överenskommelse mellan staten och fastighetsägaren.

Fastighetsägaren ska informeras innan större undersökningar av djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden enligt föreskrift B 4 genomförs.

Länssstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området.

Fastställande av skötselplan

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länssstyrelsen bifogad skötselplan. Förvaltare av naturreservatet är Länssstyrelsen i Kalmar län.

Ärendets beredning

I mars 2008 aktualiserades en slutavverkning på fastigheten Lämmedal 1:16 inom ett utredningsområde för naturskydd, Lämmedal i Oskarshamns kommun. Den planerade avverkningen skulle beröra flera skogsbestånd, som i en fördjupad naturvärdesinventering utförd på uppdrag av Länssstyrelsen, är klassade som naturvärdesobjekt/nyckelbiotoper. Avverkningen ansågs därmed leda till stor negativ påverkan på naturvärdena i utredningsområdet. Länssstyrelsen försökte inledningsvis lösa den uppkomna situationen genom att erbjuda fastighetsägaren ett naturvårdsavtal i avvaktan på att det så småningom skulle tilldelas resurser att inleda en reservatsbildning. Förhandlingarna om naturvårdsavtal ledde dock inte fram till någon överenskommelse med fastighetsägaren.

Efter framställan till Naturvårdsverket fick Länssstyrelsen i september 2010 godkännande att starta upp förhandlingar om ett köp eller alternativt överenskommelse om intrångsersättning inför en naturreservatsbildning.

Områdets naturvärden har på uppdrag av Länssstyrelsen inventerats 2006 av Foran Sverige AB. Inventeringsrapporten finns tillgänglig i akten.

Värderingsbyrån AB har på uppdrag av Länssstyrelsen genomfört värdering av fastigheten. Naturvårdsverket har därefter förhandlat med berörda fastighetsägare och träffat en uppgörelse om intrångsersättning.

Söllscher Lantmäterikonsult AB har 2010 utfört en fastighetsrättslig utredning och upprättat sakägarförteckning.

Länssstyrelsen har under 2011-12 arbetat fram ett förslag till beslut och skötselplan. Samtliga sakägare har med stöd av 24 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken förelagts att yttra sig över förslaget. Inga skriftliga synpunkter har

2012-11-23

511-2907-12

inkommit. Lars-Edvin Edvinsson, delägare i vägsamfälligheten Lämmedal ga:8, har per telefon lämnat upplysningar angående ingående fastigheter i gemensamhetsanläggningen.

Förslaget till beslut och skötselplan har remitterats till Oskarshamns kommun, Skogsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökning, Naturvårdsförbundet i Kalmar län, Döderhults naturskyddsförening, Östra Smålands Ornitologiska Förening, Smålands flora, Föreningen SydostEntomologerna, Biologiska sällskapet i Oskarshamn samt Döderhults hembygdsförening.

Svar har inkommit från Oskarshamns kommun, SGU, Döderhults Naturskyddsförening samt Biologiska sällskapet i Oskarshamn. Oskarshamns kommun och Döderhults Naturskyddsförening tillstyrker förslaget. SGU har lämnat faktauppgifter om områdets bergarter som arbetats in i den beskrivande texten. Biologiska sällskapet har framfört att området är av så stort allmänt biologiskt intresse att åtminstone några enkla strövstigar borde markeras. *Kommentar:* Länsstyrelsens resurser för att anlägga och underhålla anordningar för friluftsliv är starkt begränsade varför objekt av särskilt stort intresse för besökare och rörligt friluftsliv måste prioriteras i detta avseende. Vid en samlad bedömning av länets naturreservat gör Länsstyrelsen bedömningen att Lämmedal inte tillhör denna kategori av objekt.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, miljödepartementet, se bilaga 4.

Upplysning om ersättningstalan

Sakägare som ännu inte träffat överenskommelse om ersättning eller inlösen kan väcka talan enligt 31 kap MB mot staten i Mark- och miljödomstolen för att domstolen ska avgöra frågan om ersättning. Ansökan om ersättningstalan måste lämnas inom ett år efter att reservatsbeslutet vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägare rätten till ersättning. Ansökan skall ställas till Mark- och miljödomstolen i Växjö.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen.

Kungörelse ska införas i ortstidning. Delgivning anses ha skett den dag kungörelsen var införd i ortstidning.

Underskrifter

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Stefan Carlsson. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har även chefen för miljö- och naturavdelningen Karin Bergman, chefen för naturskyddsenheten Anders Kjellberg, kulturmiljöhandläggare Per Lindegård, reservatsförvaltare Erik Nordlind, naturskyddshandläggare Johan Jansson, chefsjurist

2012-11-23

511-2907-12

Lise-Lott Norström samt naturskyddshandläggare Roland Persson deltagit, den sist-nämnde föredragande.

Stefan Carlsson

Roland Persson

Bilagor

1. Översiktskarta
- 2.1 Beslutskarta
- 2.2 Föreskriftskarta
3. Upplysning om kungörelsedelgivning/Hur man överklagar.
4. Skötselplan
- 4.1 Skötselplanskarta

Sändlista

Länsstyrelsen
Kalmar län

BESLUT

10 (10)

2012-11-23

511-2907-12